

VAN KOGEL NAAR AANVALSGEWEEER

Het Sturmgewehr, ook wel bekend als de Duitse MP44, is een van de eerste aanvalsgeweren die is ontworpen in de Tweede Wereldoorlog. Het heeft uiteindelijk de naoorlogse ontwerpen van nieuwe militaire wapens beïnvloed. Met het Sturmgewehr kreeg de Duitse soldaat een krachtig wapen in handen die hem in staat stelde om op zowel korte afstand als middellange afstand effectief een vuurgevecht aan te gaan met zijn tegenstander. Dit wapen zou uiteindelijk de nieuwe vormen Volksgrenadier Divisies de nodige vuurkracht geven die ze kwijt waren geraakt door het gebrek aan nieuwe manschappen. Toch heeft het veel moeite gekost een dergelijke vooruitstrevend ontwerp te laten doorbreken:

De eerste testvariant (totaal 50 stuks) van de StG de Mkb42(H) verscheen, als gevolg van onderzoeken naar nieuwe munitie soorten, begin juli 1942 op de infanterie school in Döberitz, vanaf 3 juli aan het front en op 9 juli voor kwaliteitstesten op de Kummersdorf testbaan. Na een aantal modificaties als gevolg van de testresultaten wordt er door de HWA een testproductie gepland vanaf november 1942 tot maart 1943 met als doel tot een productie van 10.000 per maand te komen (massaproductie test). De geproduceerde Mkb42(H) alsmede de nieuwe munitie zouden dan direct aan het front getest kunnen worden. Echter door problemen met de vele verschillende leveranciers zou de totale productie van de Mkb42(H) tussen november 1942 en juni 1943 slechts 12.000 zijn, ruw weg onder de 2.000 stuks per maand.

Hitler was geen voorstander van het invoeren van een nieuwe munitie soort vanwege mogelijke logistieke problemen. Daarom werd het project al van begin af aan Maschinenkarabiner genoemd. Omdat Hitler graag een nieuw wapen wou zien voor het afvuren van karabijn munitie en niet andersom. Hitler begreep echter van de massaproductietest in het voorjaar van 1943 dat het volledig vervangen van de K98 arsenaal met de Mkb42(H) niet haalbaar was. Het project werd daarom benoemd tot MP43. Vanuit tactisch oogpunt moest dit wapens nu allereerst een toevoeging van vuurkracht worden alsmede een tussenoplossing voor situaties wanneer de MG-Schützen of Gewehrschützen tijdelijk het vuur niet konden openen bijvoorbeeld bij het bewegen, herladen of het gebruiksklaar maken van andere wapens/munitie. Dit staat overigens haaks op de mythe dat Hitler tegen dit wapens was omdat het 'te modern was'. Dat was dus absoluut niet het geval. Hitler had vooral logistieke bezwaren maar volgde het project met veel interesse op de voet.

Tussen Juni 1943 en december 1943 begon de eerste massaproductie binnen de Haenel fabriek onder de naam van MP43/1. Het plaatwerk werd echter door externe fabrieken geproduceerd waardoor de totale productie in die periode niet hoger kwam dan 14.000 stuks. Er was ook veel tijd verloren gegaan aan de bovenstaande discussie hoe dit wapen tactisch ingezet moest worden. Bij de MP43/1 werden het opzetten van de SG84/98 en het opzetten van een Gewehrgranatgerät niet meer mogelijk. Dit lag in de lijn van zowel de nieuwe tactische inzichten alsmede het laten vallen van een totale vervanging van de standaard K98k. Ook de testen waarbij mogelijkheden om een Zielfernrohr op het wapen te zetten liepen tot niks uit. Deze viel er vaak al af door de trillingen bij het schieten van slechts één magazijn.

In oktober 1943 worden de MP43/1 door de 93. Infanterie-Division voor het eerst grootschalig en met succes ingezet aan het front. Ook worden een aantal MP43/1 geleverd aan de Waffen-SS. In april 1944 wordt het wapen bij een grote test aan Hitler voorgelegd. Er worden een aantal aanpassingen gedaan en het project wordt benoeming tot MP44. De 1ste Infanterie Division van Armee Gruppe Süd en de 34. Infanterie Division van Armee Gruppe Nord worden uitgekozen voor een volledige veldtest op divisie niveau vanwege . Door gebrek aan het type munitie, het wapen werd als op lager

niveau getest bij diverse eenheden, was dit alleen mogelijk bij de 1. Infanterie Division op dat moment in de buurt van Lemberg (Oostfront). Alle manschappen ontvingen een MP44, de K98 werd alleen nog ingezet bij specifieke taken en alle huidige Maschinenpistole werden overgedragen aan de bemanning van (pantser)voertuigen.

In juli 1944 had de HWA rond de 80.000 MP44'ers ontvangen. Tijdens een vergadering in het Führerhauptquartier zou Hitler gevraagd hebben aan een aantal divisiecommandanten wat zij nodig hadden om hun taken uit te voeren. Daarop zouden de divisiecommandanten zich zeer positief hebben geuit over de MP44 door te zeggen 'Mehr von diesen neuen Waffen!'. Waarop er verwarringen bij Hitler ontstond over welk nieuw wapen ze bedoelden, er waren immers al zoveel verschillende projecten met nieuwe wapens, tanks, vliegtuigen e.d. gestart. Toch werd hiermee het lot van de MP44 bezegeld omdat Hitler vanaf dat moment de productie van MP44'ers voorrang ging geven. Van augustus t/m oktober krijgen de divisies van de 21. 29. en 31. Welle het bevel de nieuwe organisatie tabellen van 1 september 1944 voor de vorming van een Volksgrenadierdivisie op te volgen. Hierbij wordt mankracht omgeruild door meer vuurkracht met automatische wapens, de MP44. Ook wordt er in september 1944 de test van de MP44 bij de 1. Infanterie Division afgesloten en het rapport geëvalueerd met Hitler. Hij werd enthousiast door de resultaten en de productie steeg nu tot 281.860 stuks in 1944.

Op 6 december 1944 verschijnt er een officiële handleiding voor de MP44 genaamd: Sturmgewehr 44. Hiermee wordt in december 1944 wordt het 'project MP44' definitief afgesloten en onbenoemd tot Sturmgewehr. Dit ligt dan ook in de lijn met toevoeging aan het arsenaal i.p.v. het compleet vervangen van een oude wapen (de K98k). Er wordt ook gespeculeerd dat dit propaganda doeleinden heeft, net als de benoeming van Volks-Grenadier-Division. Gedurende 1944 en 1945 werden er steeds nog kleine verbeteringen gemaakt aan bij productie van de MP44 / StG 44. Er waren ook nog veel problemen met de levensduur van de magazijnveer waardoor soldaten niet meer dan 25 schoten per magazijn mochten laden. In januari 1945 werden daarom de capaciteit van alle nieuwe magazijnen permanent beperkt tot 25 schots. Er worden nog diverse testen gedaan waaronder nachtkijkers en kromlopen van 45 graden maar deze zullen niet het succes van dit wapen evenaren.

Uiteindelijk zijn er tot 1 april 1945, volgens Hugo Schmiesser verklaring van na de oorlog, ongeveer 424.000 StG's geproduceerd door de volgende fabrieken:

C.G. Haenel in Suhl (fxo) – 185,000

J.P. Sauer & Sohn in Suhl (ce) – 55,000

Erma in Erfurt (ayf, qlv) – 104,000

Steyr-Daimler-Puch AG, in Steyr, Austria (bnz) – 80,000.

De HWA heeft echter niet alle geproduceerde wapens afgenomen. Vooral in het eerste half jaar van 1944 zijn ook veel aangeboden StG's (3.709 stuks) afgekeurd en dus niet afgenomen. Wat betreft de munitieproductie kreeg Hitler gelijk in zijn logistiek standpunt. De HWA had gepland om 400 miljoen schoten per maand te kunnen leveren. Maar alleen al voor 200 miljoen schoten waren 86.000 arbeiders nodig, die er niet waren. In Februari 1945 werd dit getal dan ook bijgesteld naar 110 miljoen. Uiteindelijk zijn er tussen 1942 en 1945 ongeveer 820 miljoen schoten geproduceerd, waarvan in 1944 ~580 miljoen en in 1945 ~210 miljoen. In maart 1945 was echter nog ongeveer 'maar' 340 miljoen in voorraad waarvan ~270 miljoen aan het front terwijl niet alle van de bijna half miljoen geproduceerde StG's waren uitgeven.

Al met al had Hitler dus de juiste keuze gemaakt door het Mkb42 project voor de vervanging van het

standaard geweer te veranderen in een MP43/MP44 project als toevoeging aan het wapenarsenaal voor de infanterie. De arbeidsintensieve productie van de nieuwe soort munitie had deze verandering niet nooit kunnen bijhouden, laat staan de logistieke vraagstuk om de munitie in grote getallen aan het front te krijgen. Dat het Sturmgewehr een succes is geworden is wel gebleken uit het feit dat het de geboorte van een nieuw soort wapen heeft gebracht: Het aanvalsgeweer.

Begrippen:

Mkb42(H) = Maschinenkarabiner 1942 Haenel; was het eerste testontwerp volgens Haenel naar het contract uit april 1938.

HWA = Heeres Waffen Amt; verantwoordelijk voor de levering van wapens aan het leger.

SG84/98 = Standaard K98 bajonet.

Gewehrgranatgerät = Het opzetstuk van een K98 om een granaat af te vuren.

Zielfernrohr = Kijker met richtkruis voor op het wapen.

Welle = Letterlijk een 'golf', bedoeld voor de vorming of hervorming van nieuwe divisie binnen een bepaalde periode.

Bronnen:

www.lexikon-der-wehrmacht.de/Waffen/sturmgewehre.htm

www.sadefensejournal.com/wp/?p=2087&page=2

en.wikipedia.org/wiki/StG_44#MP_43.2C_MP_44.2C_StG_44

www.wiidaybyday.com/kstn/kstn131v1sep44.htm